Dosarul nr. 2i-179-1/23 (2-23040125-12-2i-11102024-1)

H O T Ă R Â R E

În numele legii

03 iunie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Central

în componența completului:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Guțan Vitalie

Grefierul Boclinca Gabriela

examinând în ședință de judecată publică cererea lichidatorului SRL ”Nikita Rinadi” în procedura simplificată a falimentului, Vasiliev Ruslan privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului *****,

A CONSTATAT:

La 17.03.2023, creditorul SRL ”Imprint Plus” a depus cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Nikita Rinadi”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 21.03.2023, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul SRL ”Imprint Plus” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Nikita Rinadi”, s-a instituit perioada de observație, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Vasiliev Ruslan, deţinătorul Autorizaţiei nr. 96 din 14.01.2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 30 mai 2023, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL ”Imprint Plus”; s-a constatat insolvabilitatea debitorului şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de SRL ”Nikita Rinadi”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității – Vasiliev Ruslan, deținătorul autorizației nr. 96 din 14.01.2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 12 martie 2024, s-a inițiat procedura simplificată a falimentului și dizolvarea SRL ”Nikita Rinadi” și s-a investit în funcția de lichidator al SRL ”Nikita Rinadi” – Vasiliev Ruslan, deținătorul Autorizației nr. 96 din 14.01.2015, cu atribuțiile prevăzute de art. 66 din Legea insolvabilității, inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.

La 11.10.2024, lichidatorul Vasiliev Ruslan s-a adresat cu cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Nikita Rinadi” în procedura simplificată a falimentului în persoana pârâtului *****.

În motivarea cererii menționează că, conform art. 248 alin. 1), lit. h) a Legii insolvabilităţii, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea

prin una dintre următoarele acţiuni: nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Susține că, cererea introductivă a fost depusă de către creditorul SRL ”Imprint Plus” ca rezultat al neonorării obligaţiilor de către debitorul SRL ”Nikita Rinadi”.

Menţionează că, cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL ”Nikita Rinadi” nu a fost înaintată de către organul de conducere a debitorului în termenul prevăzut de legislaţia în vigoare, motiv pentru care creditorilor validaţi li s-a cauzat un prejudiciu în mărimea creanţelor apărute după termenul limită de înaintare a cererii introductive.

Indică că, mai mult ca atât, conform actului de control fiscal nr. 5-727232 din 30 iunie 2023, în urma analizei situaţiei economico-financiare a întreprinderii în proces de insolvabilitate, analizând indicatorii ce caracterizează capacitatea de plată a entităţii se constată:

Lichiditatea absolută constituie 0, ce denotă de entitatea nu este capabilă să-şi achite datoriile pe termen scurt;

Solvabilitatea generală constituie 0,79, ce denotă că entitatea nu este capabilă să-şi achite datoriile pe termen scurt, rata solvabilității constituie 0%.

Afirmă că, bunuri care ar putea acoperi creanţele înregistrate sau ar asigura creşterea ratei solvabilităţii pe viitor, debitorul nu deține

Astfel, conform informaţiei oferite de BC ”Eximbank” SA, pe conturile debitorului sunt aplicate interdicţii de către Serviciul fiscal de Stat.

Careva rulaje pentru perioada ultimilor 3 ani la conturile debitorului SRL ”Nikita Rinadi” nu au fost înregistrate.

Conform răspunsului parvenit din parte BNM din data de 30.03.2023, a adus la cunoştinţă că agentul economic SRL ”Nikita Rinadi” nu deţine conturi bancare deschise în străinătate autorizate de către BNM şi nu are împrumuturi/credite externe obţinute de la persoane nerezidente, inclusiv bănci (luate la evidenţă) la Banca Naţională.

Conform răspunsului Agenţiei Servicii Publice, Departamentul înregistrare şi licenţiere a unităţilor de drept din 04.04.2023, SRL ”Nikita Rinadi” nu figurează în calitate de asociat al societăţilor comerciale.

Indică că, conform situaţiilor financiare prezentate de către debitorul insolvabil în anul 2021, întreprinderea deja întâmpina dificultăţi financiare, lichiditatea financiară fiind - 0,97%, lichiditatea intermediară 0,63%, lichiditatea absolută - 0,001333% ceea ce caracterizează faptul insolvabilităţii întreprinderii.

În asemenea circumstanţe, s-a constatat că la sfârşitul anului 2021, întreprinderea SRL ”Nikita Rinadi” era insolvabilă.

Afirmă că, un alt temei este dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată - lit. f).

Menționează că, ca rezultat al intentării procesului de insolvabilitate, de către ***** urma să transmită toate actele contabile, inclusiv ştampila către administratorul insolvabilităţii Vasiliev Ruslan, şi să nu mai efectueze nici o acţiune, să nu efectueze nici o plată.

Conform datelor oficiale, datoriile SRL ”Nikita Rinadi” încă în 2021 deja erau mai mari, şi nu acopereau obligaţiile sale, însă neoficial într-o încăpere închiriată, un grup de cusătorese creau îmbrăcăminte pentru Nadejda Tatarciuc, care era realizată pe teritoriul Rusiei.

În cadrul procesului de insolvabilitate, a fost accesat sistemul electronic de raportare şi identificat că fostul administrator Nadejda Tatarciuc, în continuare foloseşte semnătura electronică pentru a prezenta rapoartele fiscale şi statistice, ceea ce constituie o încălcare şi depăşire a atribuţiilor de serviciu. Or, cum a menţionat, ***** a fost înlăturată de la conducerea firmei.

A fost telefonat fostul contabil al SRL ”Nikita Rinadi”, care a confirmat că la momentul derulării procedurii simplificate a falimentului, lucrează 6 persoane, 4 cusătorese, administratorul şi contabilul, pentru care se calculează salariu şi se achită contribuţiile salariale. Însă, salariile sunt achitate cash, de către sora Nadejdei Tatarciuc.

Iar contribuţiile sociale şi medicale nu sunt achitate integral, veniturile societăţii fiind camuflate şi nedeclarate.

La fel, şi reprezentantul creditorului Casa Naţională de Asigurări Sociale a comunicat faptul că, sunt achitate contribuţii de asigurări sociale de circa 3 000 lei lunar, luând în considerare că întreprinderea este în proces de insolvabilitate/procedura falimentului.

Chiar şi din analiza creanţelor faţă de SRL ”Nikita Rinadi” reiese că, administratorul încă din anul 2021 încheia contracte privind confecţionarea articolelor vestimentare, încasând sume mari cum ar fi de exemplu - 360 823 lei, cu titlu de avans având din start intenţia de a nu executa obligaţia asumată.

O altă neexecutare intenţionată din 2020 o constituie şi neachitarea către SA ”Ionel” a articolelor confecţionate în sumă de 664 356 lei (Hotărârea nr. 2c-1932/2022 din 09.03.2023).

La fel, întreprinderea a contractat contracte de credit cu BC ”Victoriabank” SA la data de 14.07.2021, contract de credit din data de 01.07.2022, cu BC ”MAIB” SA restanţa în mărime de 1 349 272,47 lei.

De către membrii organelor de conducere în persoana dnei ***** neonorânduşi obligaţiile conform contractelor încheiate prin care şi le-a asumat, contractează credite prin care supraîndatorează debitorul.

Indică că, pe canalul de ştiri online Unimedia la data de 04.10.2023, a fost publicată ştirea privind faptul lansării SRL ”Nikita Rinadi” pe piaţa din federaţia Rusă. Fapt ce demonstrează repetat continuarea activităţii debitorului în persoana administratorului suspendat *****, neglijând intenţionat faptul intentării procedurii de faliment faţă de întreprindere şi neonorarea obligaţiilor scadente, cât şi suspendarea funcţiilor deţinute în calitate de administrator al debitorului.

Afirmă că, la materielele cauzei este anexat tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, validate de instanţa de insolvabilitate astfel că, la data adresării în instanţa de insolvabilitate cu prezenta acţiune, pasivul (datoriile) debitorului SRL ”Nikita Rinadi” (în procedura falimentului simplificat)

constituie suma totală de 3 224 419,42 lei, format din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori.

Indică că, o parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speţă, pasivul debitorului SRL ”Nikita Rinadi” format din creanţele validate şi neexecutate faţă de creditori constituie, după cum s-a menţionat mai sus, suma de 3 224 419,42 lei, care urmează a fi încasată de la administratorul statutar al întreprinderii şi unicul fondator, *****.

Administratorul statutar al debitorului SRL ”Nikita Rinadi”, *****, prin acţiunile sale a cauzat insolvabilitatea întreprinderii, aceasta fiind responsabilă de managementul defectuos practicat la întreprindere, depăşirea limitelor economice admisibile, acumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi, ignorând bunele moravuri şi buna-credinţa în raport cu persoanele cu care avea relaţii economico - juridice, continuând activitatea întreprinderii în condiţiile incapacităţii de plată.

Mai indică că, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat prin incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către *****, obligată prin lege, în asemenea circumstanţe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de ultima.

Susține că, *****, în calitate de administrator al SRL ”Nikita Rinadi” (în procedura falimentului simplificat) neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, inacţiune culpabilă (faptă ilicită), care se încadrează în dispoziţia art. 248 alin. (1) lit. h), caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, inclusiv contrar faptului intentării procedurii de faliment aceasta continua activitatea debitorului.

În concluzie, susține că este evident că Tatareiuc Nadejda, în calitate de administrator statutar şi unic fondator al debitorului SRL ”Nikita Rinadi” (în procedura falimentului simplificat) pentru faptele ilicite, caracterizate prin: nedepunerea în termenul prevăzut de lege a cererii introductive privind iniţierea procesului de insolvabilitate faţă de întreprinderea gestionată aflată în incapacitate de plată; dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, prin care au fost prejudiciaţi creditorii in cuantum de 3 224 419,42 lei, este pasibilă de tragere la răspundere patrimonială subsidiară.

Solicită admiterea cererii, a atrage la răspundere patrimonială subsidiară membrilor organului de conducere al debitorului SRL ”Nikita Rinadi” (în procedura falimentului simplificat) în persoana administratorului statutar şi unicului fondator Tatarciue Nadejda; a încasa de la ***** în contul masei debitoare a SRL ”Nikita Rinadi” (în procedura falimentului simplificat) a datoriei debitorului insolvabil faţă de creditorii validaţi în sumă de 3 224 419,42 lei.

*La data de 12.03.2025, pârâta ***** a înaintat referinţă la cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere SRL ”Nikita Rinadi”.*

În motivarea referinței a indicat că, consideră cererea neîntemeiată, deoarece reclamantul nu a probat întrunirea temeiurilor prevăzute de lege pentru aplicarea mecanismului de atragere la răspundere subsidiară, după cum urmează.

Susține că, la examinarea acestei categorii de cauze, urmează a fi indicate concret acțiunile (inacțiunile) membrilor organelor de conducere ale debitorului, dar și să fie oglindită legătura de cauzalitate între acțiunile acestor membri ori a altor persoane și starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acțiunilor acestora și nu altor circumstanțe, precum și vinovăția membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate. Raportul de cauzalitate este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Or, se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite și nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiție stipulată și în art. 1998 alin. (2) Cod civil, care prevede că, prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Menționează că, din cererea deferită judecății se atestă cert că aceste condiții nu sunt întrunite, nefiind indicate acțiunile și/sau inacțiunile concrete ale pârâtei, precum și legătura cauzală dintre aceste acțiuni/inacțiuni și insolvabilitatea întreprinderii SRL ”Nikita Rinadi”.

Or, toate alegațiile reclamantului au un caracter indirect, iar simpla deținere a funcției de administrator statutar de până la intentarea procesului de insolvabilitate, nu generează automat răspunderea subsidiară a pârâtei.

Indică că, reclamantul trebuia să indice toată informația respectivă, însă nu a făcut-o. Dar instanța nu trebuie să identifice datele de sine stătător, în baza actelor anexate, aceasta fiind obligația lichidatorului, care trebuia să stabilească cert care sunt datoriile formate anume datorită pretinsei nedepuneri a cererii introductive.

Atrage atenția instanței că nici temeiul respectiv nu a fost probat, fiindcă nu a fost indicată data scadenței de la care a început a curge termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii introductive, precum nu a fost indicată nici suma datoriilor apărute după această dată.

Susține că, pârâta într-adevăr a înființat și condus debitorul insolvabil, însă afacerea nu a mers și a generat pierderi. Sunt de părerea că insuccesul unei afaceri nu trebuie pedepsit în toate cazurile, ci doar în acele cazuri în care se constată că au fost comise acțiuni intenționate și de rea-voință care au dăunat creditorilor și au cauzat insolvabilitatea.

Lichidatorul a prezentat indicatori precum lichiditatea absolută, solvabilitatea generală și alți parametri financiari pentru a susține că întreprinderea era insolvabilă.

Totuși, acești indicatori nu reflectă automat intenția rea sau fapta ilicită a pârâtei. Scăderea indicatorilor financiari poate fi rezultatul unei greșeli comerciale și de fapt al unor factori externi (Covid-19, războiul din Ucraina), fără a implica culpa administratorului.

Mai indică că, datele stipulate nu stabilesc vinovăția, nu s-a demonstrat că pârâta a agravat situația financiară în mod intenționat sau prin neglijență gravă. Este esențial să se

facă distincția între o incapacitate managerială neintenționată și o acțiune de rea-voință, ceea ce lichidatorul nu a realizat.

Menționează că, lichidatorul susține că debitorul, prin administratorul său, a continuat o activitate care ar fi dus la incapacitatea de plată. Totuși, este important de subliniat că niciun raport contabil concret sau act de control financiar nu atestă faptul că această activitate economică a agravat starea financiară a debitorului.

Indică că, lichidatorul nu a prezentat calcule clare și probe care să demonstreze că activitatea continuă a entității a generat prejudicii suplimentare. Dacă reclamantul susține că activitatea ulterioară a pârâtei a generat pierderi, trebuiau prezentate acte justificative care să demonstreze incontestabil că acea activitate a creat noi datorii sau a agravat situația existentă, ceea ce consideră că la caz nu s-a făcut.

Mai susține că, folosirea semnăturii electronice de către fostul administrator pentru a depune rapoarte fiscale nu reprezintă, în sine, o acțiune ilegală sau care ar contribui la insolvabilitate, or, însăși prin momentul comiterii aceste acțiuni nu puteau cauza insolvabilitatea, fiind comise după intentare.

Reclamantul, nu a demonstrat cum utilizarea semnăturii electronice a afectat negativ situația financiară a debitorului sau a generat noi datorii, în absența unor probe concrete, aceste afirmații sunt irelevante pentru cauza respectivă.

Menționează că, afirmațiile lichidatorului precum că, salariile erau achitate cash, iar veniturile erau camuflate, nu sunt susținute de probe. Cât despre datoriile acumulate în perioada anilor 2021-2022, nu este clară legătura cauzală dintre aceste pretinse datorii și insolvabilitatea propriu-zisă. Lichidatorul nu a probat că aceste contracte, încheiate în 2021, au cauzat direct insolvabilitatea. Datoriile pot fi considerate o consecință a unor dificultăți financiare deja existente, iar nu o cauză a acestora.

Reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze că pârâta a avut intenția de a frauda creditorii sau de a acumula datorii în mod conștient, iar la caz nu s-a probat care sunt acțiunile culpabile și cum acestea au cauzat insolvabilitatea companiei.

Art. 248 stabilește imperativ că pentru atragerea la răspundere subsidiară, persoanei trebuie să îi fie imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului și acțiunile săvârșite trebuie să fie acțiuni care i-au cauzat insolvabilitatea.

În speță, reclamantul doar invocă existența unei prezumpții, dar nu probează care sunt încălcările și cum aceste încălcări au cauzat insolvabilitatea companiei.

Solicită emiterea unei hotărâri judecătorești privind respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În ședința de judecată, lichidatorului SRL ”Nikita Rinadi” în procedura falimentului simplificat, Vasiliev Ruslan a susținut integral cererea pe motivele de fapt și de rept expuse în cerere.

Reprezentantul pârâtei *****, avocatul Rezuș Andrei a solicitat respingerea cererii pe motivele de fapt și de drept expuse în referință.

Audiind opinia participanților la proces și studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere și în referință, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia că cererea lichidatorului privind tragerea la răspundere

subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, este neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 - 240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigenţe privind studierea minuţioasă a situaţiei de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârşite de aceştia.

Conform art. 26 alin. (1) – (4) Cod procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupunând organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, precum și instața care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficinete și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) şi (2) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În speță, instanța a constatat că prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 12.03.2024, a fost inițiată procedura simplificată a falimentului în privinţa debitorului SRL ”Nikita Rinadi”, iar în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Vasiliev Ruslan, deţinătorul autorizaţiei nr. 96 din 14.01.15 (f.d. 13).

La data de 11.10.2024, lichidatorul Vasiliev Ruslan s-a adresat cu cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Nikita Rinadi” în persoana pârâtei *****.

Din analiza cererii reclamantului, instanța de insolvabilitate desprinde că drept temei de drept al pretențiilor sale, reclamantul a invocat prevederile art. 248 alin. (1), lit. f) și h) din Legea insolvabilității.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii.

(5) Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărâre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), *administratorii societăţilor comerciale*, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Astfel, la judecarea cauzelor ce ţin de intentarea procesului de insolvabilitate, legea care stabileşte obligaţiile asociatului (fondatorului) este Legea insolvabilităţii, care conform art. 1 alin. (2), este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăţilor de asigurări, fondurilor de investiţii, companiilor fiduciare, organizaţiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 şi 248 din Legea insolvabilităţii, reiese că, în dependenţă de motivele apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul), deși nu este expres menționat la art. 247, va purta răspundere subsidiară solidară faţă de creditori sau la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Potrivit informației din Registrul de stat al persoanelor juridice a Agenției Servicii Publice, cât și din alte înscrisuri administrate (dispozituvul hotărârii de intentare a insolvabilității din 12.03.2024), rezultă că *****, la momentul intentării procesului de insolvabilitate, a deținut funcția de unic asociat și administrator al SRL ”Nikita Rinadi” (f.d. 13, 16 și 21).

Astfel, deținerea de către ***** a calității de administrator în ultimele 24 de luni anterioare intentării procesului, se asimilează persoanelor pasibile tragerii la răspundere subsidiară.

Deoarece cererile de atragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

După cum rezultă din cerere, creditorul invocă temeiuri de apariție a premiselor de antrenare a răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere a debitorului: lit. f) și h) alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității, adică dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, *instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere* şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, **care i-au cauzat insolvabilitatea**.

Din această prevedere legală rezultă că tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca solicitantul să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar instanţa să constate acţiunile lui ***** care ar fi dus la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acţiuni anume lor.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

La fel, instanţa ţine să menţioneze că caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor ultimului. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat – provocarea sau contribuirea la insolvabilitatea debitorului (incapacitatea de plată sau supra îndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Astfel, analiza normei în cauză denotă faptul că pentru angajarea răspunderii persoanelor care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate, este necesar ca debitorul să fie subiect al unei proceduri de insolvabilitate în curs de desfăşurare. Or, răspunderea specială nu poate fi antrenată în afara procedurii de insolvabilitate, respectiv înainte ca această procedură să fie intentată sau după încetarea acesteia.

În temeiul art. 248 alin. (5) din Legea nr. 149 din 29.06.2012, măsura prevăzută la alin. (1), adică acţiunea privind angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, iar curgerea acestui termen nu poate începe mai târziu de 2 ani de la data

hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, norma dată instituind termene de prescripţie cu privire la obiectul cererii şi, respectiv, modalitatea de calcul a începutului curgerii termenului de prescripţie extinctivă.

Art. 395 Codul civil stipulează că termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune, iar dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În asemenea condiţii, urmează de înţeles că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale, nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvabilitate, iar termenul de 2 ani reglementat de aceeași normă este prevăzut pentru limita maximă de la care poate începe a curge acest termen.

Astfel, termenul de 3 ani poate începe a curge atât din momentul intentării procesului de insolvabilitate, cât și din momentul în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, în dependență de temeiul de atragere la răspundere subsidiară invocat, iar termenul de 2 ani plafonează limita maximă de la care începe a curge acest termen, deoarece **termenul începe să curgă** de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, **dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate**.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că, cererea de tragere la răspundere subsidiară poate fi depusă doar după intentarea procesului de insolvabilitate și în termen de trei ani de la momentul când a fost cunoscută persoana sau persoanele cărora le este imputabilă apariția stării de insolvabilitate.

La caz, lichidatorul Vasiliev Ruslan neîntemeiatr face trimitere la Recomandarea CSJ nr. 86 din 20.01.2016, deoarece aceasta face referire la modul de aplicare a prevederilor art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității în redacția în vigoare la acel moment - *măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.*

Iar prin Legea nr. 141 din 16.07.2020, în vigoare din 14.09.2020, prevederile art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității au fost modificate, având următoarea redacție: *termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.*

Respectiv, redacția acestui articol a fost radical modificată, iar Recomandarea CSJ nr. 86 din 20.01.2016 și-a pierdut aplicabilitatea.

Instanța remarcă că, cererile de atragere la răspundere subsidiară se examinează în procedură contencioasă, la examinarea acestora se aplică prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, pentru a stabili vina şi tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, iar fapta să fie săvârşită cu vinovăţie. Iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Instanţa de insolvabilitate remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

Deci, instanța de judecată remarcă că, cererea de chemare în judecată formulată în scopul antrenării răspunderii patrimoniale subsidiare a membrilor organelor de conducere, precum și a altor persoane, care prin activitatea lor au cauzat insolvabilitatea debitorului, trebuie să cuprindă în mod expres identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, precum și dovezile pe care se sprijină cererea, cum ar fi raportul administratorului insolvabilităţii sau al lichidatorului, registrele contabile ale debitorului, alte înscrisuri, etc.

În cazul în care cererea privind antrenarea răspunderii subsidiare este introdusă de administratorul insolvabilităţii sau lichidator, cât și în cazul în care cererea este introdusă la iniţiativa comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, aceasta este fundamentată, de regulă, pe datele și informaţiile furnizate prin raportul administratorului insolvabilităţii, prevăzut la art. 114 din Legea insolvabilităţii, cu indicarea faptelor ilicite pentru care ar putea fi angajată răspunderea personală patrimonială a persoanelor menţionate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

Conform art.114 alin. (1) Legea insolvabilităţii, administratorul insolvabilităţii va întocmi şi va supune adunării creditorilor, în termenul stabilit de instanţa de insolvabilitate, care nu poate depăşi 100 de zile de la data deschiderii procedurii, un raport asupra stării economice şi a cauzelor care au condus la insolvabilitatea debitorului, menționând persoanele cărora le-ar fi imputabilă această situaţie.

Recurgerea la datele cuprinse în raportul administratorului insolvabilităţii se dovedește a fi utilă și datorită faptului că acesta cuprinde o analiză complexă a situaţiei economice a debitorului din ultimii 3 ani anteriori declanșării procesului de insolvabilitate, cauzele și împrejurările care au adus debitorul în această situaţie, *precum și după caz, persoanele care, prin faptele lor, se fac culpabile de insolvabilitate.*

Raportul va trebui să cuprindă analiza concretă a conduitei foștilor membri ai organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului și/sau a oricărei alte persoane care ar fi putut contribui prin faptele sale la insolvabilitatea debitorului, dar și analiza circumstanţelor economico-financiare cu care societatea debitoare s-a confruntat.

Totodată, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul va analiza oportunitatea angajării răspunderii personale patrimoniale a membrilor organelor de conducere și de

supraveghere ale debitorului prin raportare la toate faptele enumerate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

La caz, instanța constată că un atare raport în care să fie descries circumstanțele evocate supra nu a fost administrat la materialele cauzei.

Raportând normele legale citate supra la circumstanțele speței deduse judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia că, cererea de atragere la răspundere subsidiară înaintată de către lichidatorul Vasiliev Ruslan este neîntemeiată, or, pentru a fi atrasă o persoană la răspundere subsidiară, aceasta urmează să fie identificată şi să-i fie stabilită vina prin cauzarea stării de insolvabilitate.

Mai mult ca atât, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

Prin urmare, pentru aplicarea acestei opţiuni legale, urmează să fie identificate concret acţiunile membrilor organelor de conducere, dintre cele enumerate la art. 248 alin. (1) şi analizate prin prisma condiţiilor obligatorii descrise. Corespunzător, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrilor organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate. Raportul de cauzalitate este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Or, se repară doar prejudiciul care este consecinţa directă a faptei licite.

Sub acest aspect cererea de tragere la răspunderea subsidiară a organului de conducere al debitorului este nefondată, or, nu a fost demonstrată pentru fiecare acțiune existența componenţei delictului civil și prejudiciul cauzat întreprinderii/masei debitoare ca consecinţa directă a abaterilor săvârșite de către administratorul debitorului *****.

În continuare, instanța de judecată v-a supune aprecierii în parte fiecare temei invocat de reclamant.

Dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată – lit. f).

Astfel, instanța constată că, deși a menționat acest temei de drept, lichidatorul nu l-a descris și nici nu a motivat care acțiuni au constituit ducerea în mod vădit la incapacitate de plată prin dispunerea continuării unei activități a debitorului, or care este acea activitate.

Iar afirmația cum că contribuirea la dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duc în mod vădit la incapacitate de plată, rezultă din însăși continuarea activității de la survenirea situației de incapacitate de plată, instanța la fel o apreciază critic.

Deci, lichidatorul nu-l motivează în sensul cerut de norma invocată, ci descrie acțiuni ale lui ***** întreprinse după intentarea procesului de insolvabilitate, ceea ce este lipsit de substrat factologic și legal, deoarece acele acțiuni nicicum nu puteau duce la

survenirea iunsolvabilității debitorului SRL ”Nikita Rinadi”, acest proces find deja intentat.

Nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 - lit. h).

În speţă, nu poate fi stabilită cu certitudine existenţa faptei ilicite comisă de pârât prin nedepunerea în termenul prevăzut de art. 14 din Legea insolvabilităţii a cererii introductive, având în vedere lipsa probelor ce ar atesta cert momentul intrării în incapacitate de plată a debitorului insolvabil și cunoașterea acestui fapt de către pârât.

Conform art. 14 alin. (1) al Legii insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care:

a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) şi la art.10 alin.(2).

(4) Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La caz, instanța de insolvabilitate relevă că, lichidatorul Vasiliev Ruslan nu a prezentat probe care să confirme că administratorul ***** prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate a cauzat insolvabilitatea SRL ”Nikita Rinadi” sau a acumulat datorii suplimentare.

Mai mult ca atât, instanța de insolvabilitate reține că la caz nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar dovedi că apariţia stării de insolvabilitate a debitorului este imputabilă anume administratorului SRL ”Nikita Rinadi”, *****.

În speţă, instanța conchide că nu a fost stabilit un moment de referinţă de la care întreprinderea SRL ”Nikita Rinadi” prezenta semne de incapacitate de plată, iar din cumulul probelor prezentate de lichidatorul Vasiliev Ruslan, nu a fost stabilită legătura cauzală între activitatea desfăşurată în continuare de SRL ”Nikita Rinadi” şi survenirea incapacității de plată a debitorului.

Statuând asupra celor constatate, instanța conchide că lichidatorul, deși a invocat două temeiuri, nu probează nici unul din ele cu înscrisuri, descriind mai mult în termeni generali instituția atragerii la răspundere subsidiară.

Litera h) alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității o invocă, însă nu identifică exact (cronoligic) data când trebuia să depună pârâtul cererea introductivă, iar lit. f) nici nu o descrie deloc în sensul acesteia, ci invocă acțiuni post intentare.

Astfel, instanța constată că, instituţia răspunderii subsidiare nu este aplicabilă în speţă pârâtei, deoarece vre-o careva culpă pentru cauzarea stării de insolvabilitate a întreprinderii, nu s-a depistat.

Articolul 6 al Convenţiei Europene garantează participanţilor dreptul la un proces echitabil. Dreptul instituit de art. 6 al Convenţiei este un drept de ordin procesual, ce presupune apărarea tuturor drepturilor personale şi patrimoniale ale unui subiect de drept, în cadrul procedurilor interne şi care urmează a fi realizate cu respectarea imperativă a unor garanţii, ce trebuie să se înscrie în coordonatele unui proces echitabil, în sensul Convenţiei.

Curtea a statuat că textul art. 6 al Convenţiei obligă instanţele să-şi argumenteze deciziile luate. Această obligaţie nu poate fi înţeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părţilor procesului. Obligaţia de motivare a deciziilor variază în funcţie de natura acestora. ”O instanţă nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justiţiabil. Totuşi, dacă o observaţie era esenţială pentru soluţionarea cauzei (în situaţia în care ar fi fost acceptată de către tribunal) şi a fost prezentată de părţi întru susţinerea poziţiei lor, atunci tribunalul trebuia să o trateze în mod distinct în hotărârea judecătorească” *(Hiro Balani vs Spania, nr. 1021/2001 din 28.03.2003)*.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Nikita Rinadi” în persoana administratorului și uniciului asociat ***** înaintată de către lichidatorul Vasiliev Ruslan este neîntemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea.

Urmare a celor constatate și în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (5) lit. f) și art. 248 al Legii insolvabilității, conducându-se de prevederile art. 238-241 CPC, instanța de insolvabilitate,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului SRL ”Nikita Rinadi” în procedura simplificată a falimentului, Vasiliev Ruslan privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului *****.

Hotărârea este executorie din momentul pronunţării, însă poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile.

Președintele ședinței,
judecătorul /semnătura/ Guțan Vitalie

Copia corespunde originalului
Judecătorul Guțan Vitalie